

[Wilhelm]

tinget har ventet på i årevis, og så oven i købet behandle et forslag, som af justitsministerens eget ekspertudvalg anses for et farvel til retsstaten, alt sammen inden for 5 minutter, det kan vist i forhold til, hvad folkettinget ellers bruger sin tid på, kun betegnes som proportionsforvrængning. For at det ikke skal være løgn, har ministeren såmænd i ét og samme forslag indbygget nye regler for påtalekompetence og dermed forbundne ændringer af færdselsloven. Det er bare for meget, og selv om vi altså har fået taletiden forlænget til 10 minutter, vil jeg stadig væk anse det for proportionsforvrængning at bruge bare et øjeblik på det sidstnævnte element: påtalekompetencen. Den skal jeg derfor lade ligge, selv om den bestemt ikke er uvæsentlig.

Isolationsproblematikken skal jeg kun forholde mig til i absolutte hovedtræk. Man kender vores holdning. Vi har selv stillet forslag gang på gang, og vi anser fuldstændig isolation for ubegrundet og uantagelig, såvel ud fra helbredsmæssige som ud fra retssikkerhedsmæssige synspunkter. Ministerens og strafferetsplejeudvalgets forslag er helt uantagelige, og det ville formentlig stå klart for alle, hvis man havde gjort sig den ulejlighed at skønne over, i hvilket omfang de foreslåede regler ville mindske isolationsanvendelsen. Fuldstændig isolation må ikke strække sig ud over 3 måneder, står der. Det lyder dog af noget, men så kommer forbeholdene: medmindre der holdes pause imellem perioderne eller der er tale om en sigtelse for en lovovertrædelse, som kan give 6 års fængsel eller mere. Isolation i over 3 måneder forekommer i dag praktisk taget ikke, uden at denne betingelse er opfyldt, så det giver ingen begrænsning. Fuldstændig isolation må ikke anvendes, hvis formålet kan opnås med mindre indgribende foranstaltninger, f.eks. delvis isolation. Godt nok, men det er jo et almindeligt gældende princip allerede i dag, så det vil ikke reducere omfanget, medmindre man da vil hævde, at domstolene hidtil har overtrådt loven systematisk, og i øvrigt tror, at de af en eller anden grund vil holde op med det nu. Der er jo oven i købet dom for, at isolation ikke nødvendigvis skal ophøre, når domstolene bestemmer det, men kun hvis det er praktisk muligt, og delvis isolation er som bekendt ikke praktisk mulig i København, og altså har det slet ingen be-

tydning, at delvis isolation i øvrigt ville være tilstrækkelig til at opfylde formålet. Hvis man ikke samtidig forlanger, at der overalt skal være praktisk mulighed for delvis isolation, er vi lige præcis ikke kommet nogen steder med denne bestemmelse her. Denne del af lovforslaget er ganske enkelt ordskvalder.

Så kommer vi til retshåndhævelses- og uskadelligørelsesarresten, som højrefløjen og politikorpset har presset på for i årevis, og som man nu skønner at have mulighed for, især på baggrund af den ulykkelige hændelse den 17. februar 1983, hvor en politimand fik svære ansigtsskævelser, da politiet blev sat ind over for social uro blandt unge på Nørrebro.

Domstolene har i adskillige tilfælde i de seneste år efterkommet politiets krav om varetægtsfængsling, ikke ud fra de sædvanlige varetægtskriterier, nemlig faren for, at den sigtede vil forsøge at modvirke opklaring, men ud fra hensynet til retshåndhævelsen, altså med strafferetsplejeudvalgets ord: et egentligt repressivt formål. Den danske retsplejelov giver ganske vist mulighed herfor i den nugældende § 762, stk. 2. Denne retshåndhævelsesarrest blev indført under en oppisket stemning i 1935, konkret foranlediget af en grov voldtægts sag, hvor der forelå tilståelse fra de fem gerningsmænd; men i øvrigt er retshåndhævelsesarrest i strid med adskillige internationale konventioner, og det har aldrig været tanken, at den danske bestemmelse skulle kunne anvendes i mere almindelige sager, hvor der endog var tvivl om skyldspørgsmålet. Det blev da også den 16. marts i år fastslået af højesteret, som underkendte politiets og anklagemyndighedens krav om varetægtsfængsling af seks personer, der var sigtet for stenkast mod politiet nytårsnat på Nørrebro. Højesteret fastslog i bedste overensstemmelse med lovens tilblivelse, at bestemmelsen kun kan anvendes i tilfælde, hvor der kan forventes langvarig fængselsdom. Dermed var en del af varetægtsfængslingerne, bl.a. i forbindelse med Byggeren, kendt ulovlige.

I et samfund med et mindstemål af retsbevidsthed kunne man måske så forvente, at interessen havde samlet sig om kritik af underrets og landsrets hidtidige ulovlige følgagtighed over for politiet. Men nej, der blev tværtimod rejst krav om at legalisere og ud-